

O BOWIĄZKI MĘŻÓW I ŻON WZGLĘDEM SIEBIE

Ryszard Baxter (1615-1691)

Na całym świecie bezbożni i samolubni ludzie wstępują we wszelkiego rodzaju związki z pragnieniem służenia sobie samym i zaspokajaniu swego ciała, nie wiedząc, ani nie troszcząc się o to, czego się od nich wymaga. Ich pragnieniem jest cześć, zysk bądź przyjemności, jakie im może zapewnić dany związek, a nie to, czego Bóg i człowiek wymagają bądź oczekują od nich. [Rdz 2,18; Prz 18,22]. Ich umysł zainteresowany jest tylko tym, co będą mieli, a nie tym, czym powinni być i co powinni robić.¹

Wiedza, co chcą, aby inni dla nich czynili, ale nie obchodzi ich to, co są zobowiązani zrobić względem innych. Tak jest w przypadku aż nazbyt wielu mężów i żon.

Powinniśmy dołożyć wszelkich starań, aby poznać obowiązki wynikające z naszych związków, a także, jak możemy podobać się Bogu w naszych związkach. Uczcie się i wykonujcie to, co do was należy, a Bóg na pewno wykona to, co do Niego należy.

Wskazówka I. Podstawowym obowiązkiem mężów jest miłować swe żony, zaś żon miłować swych mężów (Ef 5,25.28.29.33).

"Mężowie, miłujcie swoje żony, tak jak Chrystus umiłował Kościół i wydał zań samego siebie." "Mężowie powinni tak miłować swe żony, jak swe własne ciała, kto miłuje swą żonę, miłuje siebie samego." "Albowiem nikt nie ma w nienawiści swego ciała; lecz żywi je i pielęgnuje, tak jak Pan kościół." "Niech każdy z was miłuje swą żonę jak siebie samego."

Patrz też Rdz 2,24.

Zalecenia dotyczące zachowywania miłości:

1. Przede wszystkim wybierz dobrą partnerkę na małżonkę - małżonkę, która jest naprawdę dobra i uprzejma, cnotliwa i oddana Panu.²
2. Nie wstępuj w związek małżeński, o ile nie jesteś pewien, że potrafisz kochać do końca.
3. Nie śpiesz się zbyt. Najpierw poznaj wszystkie niedoskonałości, które mogą w przyszłości kusić cię, by gardzić swą przyszłą małżonką.³
4. Pamiętaj, że sprawiedliwość nakazuje ci miłować tę osobę, która porzuciła cały świat dla ciebie: osobę, która jest zadowolona z bycia towarzyszką twych zmaganiań i cierpień, która dzieli wszystko wraz z tobą i która MUSI być twą towarzyszką aż do śmierci.⁴
5. Pamiętaj, że kobiety są istotami z natury czułymi i kochającymi. Dlatego też, tak jak same bardzo kochają, tak też i oczekują od ciebie wiele miłości.
6. Pamiętaj, że jesteś pod Bożym przykazaniem i odmawianie żonie miłości małżeńskiej jest zaparciem się obowiązku, jaki Bóg nałożył na ciebie z całą powagą. Twoją miłością winno rządzić posłuszeństwo.
7. Pamiętaj, że jesteście "jednym ciałem"; pociągnąłeś ją, aby porzuciła ojca i matkę, i aby przylgnęła do ciebie.⁵
8. Zwracaj większą uwagę na zalety swej żony, niż na jej błędy. Widząc jej błędy, nie zapominaj o jej cnotach.⁶
9. Nie wyolbrzymiaj niedoskonałości swej żony, jeśli nie doprowadzają cię one do szaleństwa. Wybaczaj jej na tyle, na ile jest to słuszne w Panu. Miej wzgląd na słabość płci. Weź także pod uwagę swe własne słabości oraz to, jak wiele twa żona musi znosić od ciebie.⁷
10. Nie pobudzaj swej małżonki do złego, lecz staraj się, aby trwało w niej to, co najlepsze.⁸
11. Zdobywaj ją miłością, a będzie ci oddana i pełna miłości do ciebie. Miłość rodzi miłość, tak jak ogień rozpala ogień. Dobry mąż jest najlepszym środkiem ukształtowania dobrej i kochającej żony.⁹
12. Postępuj wobec niej jako trzeźwy, uniżony, miłujący, pokorny, zapierający się samego siebie, cierpliwy, nie raniący jej i święty, myślący o niebie chrześcijanin¹⁰.

Wskazówka II. Mężowie i żony muszą mieszkać razem. (1 Kor 7:2 - 5)

Wskazówka III. Brzydziecie się nie tylko samym cudzołóstwem, lecz też i wszystkim, co prowadzi do nieczystości i naruszenia przymierza małżeńskiego. [Mt 5,31-32; 19,9; J 8,45; o cudzołóstwie; Hbr 13,4; Prz 22,14; Oz 4,2-3; Prz 2,17; 1 Kor 6,15.19; Mal 2,15; Prz 6,32.35, Jer 5:7-9]

Wskazówka IV. Mąż i żona muszą mieć upodobanie we wzajemnej miłości, przebywaniu ze sobą, a także wspólnym życiu. Kiedy mąż i żona mają upodobanie w sobie nawzajem, to ich jednoczy w związku i pomaga im wykonać z łatwością swe prace, a także nosić swe brzemiona; jest to także główna część pociechy, jakie niesie ze sobą małżeństwo. [Prz 5,18-19]

Wskazówka V. Waszym świętym obowiązkiem jest żyć w cichości i pokoju, unikać każdej okazji do gwałtownego gniewu i niezgody.

I. Powody dla unikania niezgody

1. Życie w stanie małżeńskim wymaga jedności. Czy możesz nie zgadzać się z własnym ciałem?
2. Separacja od współmałżonka powoduje ból i zaburzenie w całym życiu. ... Tak jak nie chcecie ranić siebie samych i szybko staracie się opatrzyć rany, tak samo powinniście zwracać uwagę na każde zerwanie pokoju w waszym małżeństwie i starać się szybko to naprawić.
3. Zwalczanie się niszczy miłość. Zwalczanie się sprawia, że współmałżonek staje się osobą niepożądaną w myślach. Ranienie rozdziela serca. Związanie więzami małżeńskimi jest torturą wówczas, kiedy serca są sobie obce. Bycie wewnątrz przeciwnikami, będąc na zewnątrz mężem i żoną, zamienia dom i radość w więzienie.¹¹
4. Niezgoda pomiędzy mężem a żoną rozrywa całe życie rodzinne; są oni wtedy niczym woły w nierównym jarzmie. Jeśli jedno walczy z drugim, wówczas nie można wykonać żadnej pracy.
5. Niezgoda czyni was niezdatnymi do uwielbiania Boga. Nie możecie się modlić razem ani rozmawiać o rzeczach niebiańskich. Nie możecie też pomagać sobie wzajemnie w sprawach duchowych.¹²
6. Niezgoda uniemożliwia właściwe zarządzanie rodziną.¹³
7. Wasza niezgoda narazi was na pułapki szatana i da mu okazję do bardzo wielu pokus.¹⁴

II. Rady jak unikać niezgody

1. Ożywiajcie swą wzajemną miłość. Miłuj współmałżonka szczerze i żarliwie. Miłość uśmierza gniew; nie możesz być zgorzkniały z powodu drobnych rzeczy w stosunku do osoby, którą głęboko miłujesz; tym bardziej nie posuniesz się do ostrych słów, wyniosłości czy złego traktowania w jakiegokolwiek formie.¹⁵
2. Zarówno mąż (,) jak i żona muszą uśmiercać swą pychę i koncentrowanie się wyłącznie na sobie samych.¹⁶ Uczucia takie powodują brak tolerancji i brak czułości. Musicie się modlić i starać się mieć pokornego, łagodnego i cichego ducha. Dumne serce martwi się i jest prowokowane każdym słowem, które uważa za atak na poczucie własnej godności.¹⁷
3. Nie zapominajcie, że oboje jesteście osobami chorymi, pełnymi słabości i dlatego też spodziewajcie się owoców tych słabości w sobie nawzajem. Nie bądźcie tym zdziwieni, tak jak gdybyście nigdy o tym nie wiedzieli. Postanówcie być cierpliwymi względem siebie pamiętając, że wzięliście drugą osobę jako osobę grzeszną, kruchą i niedoskonałą, a nie anioła czy osobę doskonałą i nienaganną.¹⁸
4. Pamiętajcie, że jesteście jednym ciałem; dlatego też nie obrażajcie się z powodu słów czy błędów bardziej, niż gdyby to były wasze własne słowa czy błędy. Nie gniewajcie się na swoje żony z powodu ich błędów bardziej, niż na siebie samych z powodu własnych błędów. Bądźcie niezadowoleni z powodu błędu w taki sposób, aby to poprawić, nie zaś po to, by pielęgnować złość i pogarszać stan części chorej. Dzięki temu gniew zamieni się we współczucie i spowoduje, że zareagujecie ze staraniem o poprawę.¹⁹
5. Uzgodnijcie wcześniej między sobą, że jeśli jedno z was rozgniewa się w sposób grzeszny i będzie zdenerwowane, wtedy drugie będzie w cichości i łagodności znosić to, aż dojdziecie trzeźwości umysłu.²⁰
6. Patrzcie w przyszłość i pamiętajcie, że musicie żyć razem aż do śmierci i że musicie być towarzyszami wspólnego życia, pociechą dla siebie we wspólnym życiu. Wtedy zobaczycie, jak absurdalną rzeczą jest niezgoda i gniewanie się na siebie nawzajem.²¹
7. Na tyle, na ile możecie, unikajcie wszelkich okazji do gniewu i kłótni w sprawach dotyczących waszych rodzin.²²

8. Jeśli jesteś tak rozgniewany, że nie możesz się uspokoić, bądź przynajmniej gotów kontrolować swój język i nie wypowiadać raniących i prowokujących słów, pamiętaj, że wypowiadanie ich w afekcie roznieca ogień i zwiększa płomień. Nie dawaj upustu swemu gniewowi, gdyż to tylko jest pożywką dla cielesnej pomsty. Milcz, a wtedy znacznie szybciej się uspokoisz i powróci pokój.²³
9. Niech spokojny i rozsądny małżonek mówi ostrożnie i niech mądrze przekonuje drugą stronę (chyba, że jest to osoba tak arogancka, że spowoduje to tylko pogorszenie sytuacji). Zazwyczaj kilka trzeźwych i poważnych napomnień jest niczym wlanie kubła zimnej wody do wrzącego kotła. Powiedz do swej rozgniewanej żony bądź męża mniej więcej coś takiego: "Wiesz, że tak między nami być nie powinno; miłość musi sprawić, by to odeszło i należy z tego pokutować. Bogu się to nie podoba, a także nam się to nie będzie podobało, kiedy minie to rozdrażnienie. Takie usposobienie umysłu jest niezgodne z usposobieniem modlitewnym, a taki język jest niezgodny z językiem modlitwy. Musimy modlić się razem; nie róbmy teraz niczego, co jest sprzeczne z modlitwą - z jednego źródła nie może pochodzić jednocześnie woda słodka i gorzka". Kilka spokojnych i ustępliwych słów rozsądku może powstrzymać burzę i ożywić rozsądek, przyćmiony wybuchem emocji.²⁴
10. Jeśli postąpiliście grzesznie wobec siebie, wyznajcie to sobie nawzajem i proście nawzajem o przebaczenie. Złączcie się w modlitwie do Boga o przebaczenie; będzie to działać niczym środek profilaktyczny w was następnym razem - na pewno będziecie się wstydić zrobić to, co wyznaliście i z powodu czego prosiliście Boga i człowieka o przebaczenie.²⁵

Wskazówka VI. Jednym z najważniejszych obowiązków męża względem swej żony oraz żony względem swego męża jest staranna, umiejętna i sumienna wzajemna pomoc w poznaniu, uwielbieniu i posłuszeństwie Bogu, aby małżonkowie byli zbawieni i wzrastali w życiu chrześcijańskim.

1. Jeśli zaniedbujecie nawzajem swe dusze, to nie jest to miłość.²⁶ Czy wierzycie, że macie nieśmiertelne dusze? Czy wierzycie w życie wieczne w szczęściu bądź w rozpacz? Wobec tego MUSICIE wiedzieć, że waszą wielką troską i zadaniem jest troska o wasze dusze i o życie wieczne. Dlatego też, jeśli wasza miłość nie pomaga wam nawzajem w tym, co jest waszym głównym zadaniem, to jest ona niewiele warta i mały z niej pożytek. Każda rzecz na tym świecie jest tyle warta, na ile jest użyteczna. Miłość nieużyteczna i próżna jest miłością nic nie warta. Jest to miłość trywialna, dziecięca lub zwierzęca, która nie pomaga w niczym innym jak tylko w rzeczach trywialnych, dziecięcych bądź zwierzęcych. Czy miłujesz swoją żonę i zostawiasz ją w mocy szatana i nie pomożesz jej, aby uratować jej duszę? Cóż to? Kochasz ją i pozwalasz jej iść do piekła? Pozwolisz raczej, by była potępiona, nie chcąc podejmować starań dla jej zbawienia? Nigdy nie mów, że kochasz swą żonę, jeśli nie chcesz trudzić się dla jej zbawienia.
Cóż więc powiemy o tych, którzy nie tylko odmawiają pomocy, ale są przeszkodą w uświęceniu i zbawieniu współmałżonka? [1Krl 11,4; Dz 5,2; Hi 2,9] A jednak (Panie zmiłuj się nad biednym i nędznym światem!) jakże często można spotkać takie postępowanie wśród nas! Jeśli żona jest osobą bezbożną i ignorantką w sprawach Bożych, to będzie czynić to, co najgorsze, aby utrzymać bądź sprowadzić męża do takiego samego stanu, w jakim sama się znajduje. Jeśli Bóg natchnie serce małżonka jakimś świętym usposobieniem, wówczas taka żona będzie dla niego niczym woda dla ognia - będzie go gasić i tłumić. Jeśli więc mąż nie zechce być tak samo grzesznym i nędznym człowiekiem jak ona, nie będzie miał zbyt wiele spokoju. A jeśli Bóg otworzy oczy żonie złego człowieka i pokaże jej konieczność życia w świętości, a ona postanowi być posłuszna Panu i ratować swą duszę, jakimże przeciwnikiem i tyranem będzie dla niej mąż (o ile Bóg go nie powstrzyma). Nawet sam diabeł nie robi niczego więcej, aby nie dopuścić do zbawienia dusz mężów i żon, niż to, co bezbożni mężowie i bezbożne żony czynią przeciwko sobie.
2. Weźcie pod uwagę również to, że jeśli nie pomagacie sobie nawzajem dla zbawienia dusz, to nie wypełniacie małżeństwa.²⁷
3. Zastanówcie się nad tym, jakimi musicie być przeciwnikami wobec siebie nawzajem, jeśli zaniedbujecie swe dusze i przygotowujecie się na wieczny smutek! Wtedy, kiedy powinniście przygotowywać się na radosne spotkanie w niebie, przygotowujecie się na wieczne męki.²⁸

Dlatego też, bez chwili wahania postanówcie żyć razem jako dziedzice niebios, oraz jako pomocnicy własnych dusz.

Aby wam pomóc w tych świętych obowiązkach, podam wam kilka zaleceń, które - jeśli je będziecie wiernie przestrzegać - mogą sprawić, że będziecie szczególnym błogosławieństwem dla siebie nawzajem.

Zalecenie I. Zanim będziecie mogli pomagać innym w zbawieniu duszy, musicie być pewni własnego zbawienia. Musicie mieć głębokie i żywe zrozumienie tych wielkich, wiecznych kwestii, o których musicie rozmawiać z innymi. Jeśli nie macie współczucia wobec własnej duszy i jesteście gotowi ją sprzedać za chwilę odpoczynku i przyjemności, to na pewno nie macie współczucia dla duszy współmałżonka.²⁹

Zalecenie II. Wykorzystujcie każdą okazję, jaką wam zapewnia wzajemna bliskość, aby rozmawiać poważnie o sprawach Bożych oraz o zbawieniu.³⁰ Dyskutujcie o sprawach tego świata nie więcej, niż jest to konieczne. Potem zaś porozmawiajcie o stanie oraz obowiązkach waszych dusz wobec Boga, oraz o waszych nadziejach na niebo, jako ci, którzy traktują te rzeczy jako swe najważniejsze zadanie. Nie mówcie o tym lekko ani też bez szacunku, bądź w sposób nieuprzejmy czy kłótniwy; lecz z powagą i trzeźwością, jako ci, którzy rozmawiają o najważniejszych w świecie rzeczach. [Mk 8:36]

Zalecenie III. Kiedy mąż lub żona mówi poważnie o świętych rzeczach, niech drugie stara się podtrzymać rozmowę i nie gasić jej.³¹

Zalecenie IV. Czuwajcie wzajemnie nad waszym sercem i życiem, osądzając stan swych dusz, siłę bądź słabość swoich grzechów i łaski oraz wzajemne upadki w życiu, abyście mogli pomagać sobie nawzajem w najbardziej odpowiedni sposób.³²

Zalecenie V. Nie schlebiajcie sobie nawzajem z nierozumnej miłości.³³ Nie krytykujcie się nawzajem złośliwie. Wszystko czyńcie w prawdziwej, Bożej miłości. Niektórzy są tak ślepi na błędy małżonka, żony czy dziecka, że nie widzą w nich grzechu ani nieprawości. Są zwiedzeni co do stanu swych nieśmiertelnych dusz. Jest to tak samo, jak z duszami grzeszników miłujących samych siebie, którzy świadomie zwodzą siebie samych na swą zgubę. Takie schlebianie sobie nawzajem bądź innym jest tylko diabelskim oczarowaniem, odciągającym człowieka od skutecznej pokuty i zbawienia. Z drugiej strony, niektórzy nie mogą rozmawiać ze sobą o swych błędach bez takiego zgorzknienia czy pogardy, która powoduje odrzucenie lekarstwa mogącego ich uratować. Skoro wszystkie ostrzeżenia wobec obcych muszą być wypowiedane z miłością, o ileż bardziej musi tak być między mężem i żoną!

Zalecenie VI. Podtrzymujcie wzajemną miłość, nie oddalajcie się od siebie. Jeśli będziecie się od siebie oddalać, będziecie gardzić radami i napomnieniami współmałżonka.

Zalecenie VII. Nie zniechęcaj współmałżonka do pouczania ciebie nie przyjmując, ani nie biorąc nauki z tych napomnień.³⁴

Zalecenie VIII. Pomagajcie sobie nawzajem czytając razem najbardziej przekonywujące, najbardziej duchowe książki. Nie marnujcie swego czasu na powierzchowne, niedojrzałe usługi czy książki. Nawiazuje przyjaźnie z najbardziej uświęconymi osobami. Czyńcie to nie po to, by zaniedbywać swe obowiązki, lecz aby wszystkie dostępne środki pomocne do zbawienia współdziałały skuteczniej razem.³⁵

Zalecenie IX. Nie zatajajcie przed sobą stanu waszych dusz, ani nie ukrywajcie przed sobą swych błędów. Jesteście jednym ciałem i powinniście być jednego serca. Tak jak dla człowieka rzeczą niebezpieczną jest ignorancja co do stanu swej duszy, tak dla męża i żony bardzo szkodliwa jest niezajomość wzajemnego stanu w tych dziedzinach, w jakich potrzebują pomocy.³⁶

Zalecenie X. Na tyle, na ile jest to możliwe, unikajcie różnic w poglądach religijnych.

Zalecenie XI. Jeśli dochodzi między wami do różnic w zrozumieniu kwestii religijnych, starajcie się załatwiać to w świętości, pokorze, miłości i w pokoju, nie zaś w cielesności, pysze, braku miłości czy w złości.

Zalecenie XII. Nie pობłażajcie ślepo swoim słabościom ani nie bądźcie zbyt krytyczni co do swego stanu. Nie pozwalajcie, by szatan odciągał wasze uczucia od siebie.

Zalecenie XIII. Jeśli jesteś w związku małżeńskim z osobą bezbożną, mimo wszystko zachowaj wobec niej całą należną miłość ze względu na wasz związek.³⁷

Zalecenie XIV. Często módlcie się żarliwie razem. Modlitwa wymusza trzeźwość umysłu i porusza serce obecnością i majestatem Bożym. Módlcie się o siebie nawzajem w ukryciu, aby Bóg mógł wykonać w waszych sercach tę pracę, jakiej najbardziej pragniecie.

Zalecenie XV. Pomagajcie sobie nawzajem przykładowym życiem. Bądź taką osobą, jaką według ciebie powinien być mąż czy żona. Celujcie w pokorze, uniżeniu, miłości, wypełnianiu obowiązków, pilności, zapieraniu się samych siebie i cierpliwości.³⁸

Wskazówka VII. Innym ważnym obowiązkiem w małżeństwie jest pomoc w zachowaniu swych ciał w zdrowiu i zapewnienie im wypoczynku. Nie po to, aby pobłażać ciału, ani hołubić złe nawyki wynikające z pychy, lenistwo, łakomstwo czy przyjemności zmysłowe w sobie; lecz aby zachować ciało w zdrowiu i pełni sił, użyteczne w służbie dla duszy i dla Boga.

1. Kiedy jesteście zdrowi, musicie uważać, aby karmić się nie tyle miłym dla zmysłów, co zdrowym pokarmem, i aby nawzajem wystrzegać się pokarmu szkodliwego dla zdrowia, ostrzegając się nawzajem przed niebezpieczeństwem obżarstwa i lenistwa - dwoma wielkimi mordercami ludzkości.³⁹
2. Również w chorobie musicie się troszczyć o siebie nawzajem i nie szczędzić kosztów ani wysiłków, aby każde z was mogło powrócić do zdrowia, bądź by wzmocnić się duchowo i doznać pociechy.⁴⁰

Wskazówka VIII. Kolejnym obowiązkiem mężów i żon jest wzajemna pomoc w swych światowych zajęciach i w gospodarstwie. Nie po to, aby realizować cele światowe, ani pielęgnując światowy umysł, lecz w posłuszeństwie Bogu, który chce, aby ludzie trudzili się, a także modlili o swój codzienny chleb, i który postanowił, by ludzie w pocie czoła jedli swój chleb; aby przez sześć dni pracowali i wykonywali to wszystko, co trzeba wykonać, a ci, którzy nie chcą pracować, aby także nie jedli.⁴¹

Wskazówka IX. Musicie również starać się dbać o swój honor. Nie wolno wam wyjawiać na zewnątrz wzajemnych upadków, lecz macie je skrywać. Reputacja współmałżonka musi być dla was rzeczą tak samo cenną jak wasza własna. Grzesznym i niewiernym zwyczajem wielu, zarówno mężów jak i żon jest to, że w gronie przyjaciół dyskutują o błędach współmałżonków, które powinni z czułością skrywać. WIELE skorych do gniewu osób wyolbrzymia wszystkie błędy współmałżonków za ich plecami.⁴²

Wskazówka X. Waszym obowiązkiem małżeńskim jest pomagać sobie nawzajem w kształceniu waszych dzieci.⁴³

Wskazówka XI. Waszym obowiązkiem małżeńskim jest pomagać sobie nawzajem w miłości.⁴⁴

Wskazówka XII. NA KONIEC ZAŚ, wielkim OBOWIĄZKIEM mężów i żon jest pomagać sobie i pocieszać się nawzajem w przygotowywaniu się do bezpiecznej i szczęśliwej śmierci.⁴⁵

1. W zdrowiu musicie często i poważnie przypominać sobie nawzajem o tej godzinie, w której śmierć was rozdzieli. Żyćcie razem codziennie jako ci, którzy oczekują godziny rozdzielenia. Gańcie w sobie nawzajem to, co byłoby niemiłym wspomnieniem w godzinie śmierci. Jeśli stwierdzicie, że staliście się ociężali i powolni w sprawach niebieskich, bądź żyjecie w próżności, światowości czy lenistwie, jak gdyby zapominając, że wkrótce musicie umrzeć, pobudzajcie siebie nawzajem, aby czynić to wszystko bez zwłoki, jak tego wymaga przybliżenie się takiego dnia.
2. Kiedy nadejdzie godzina śmierci, jakiej obfitości czułości, powagi, umiejętności i pilności potrzeba tej osobie, która ma do wypełnienia ostatni obowiązek miłości wobec opuszczającej ten świat duszy tak bliskiego przyjaciela! Jakże potrzebna wtedy będzie twa najmądrzejsza, wierna i pilna pomoc! Ci, którzy są zupełnie nieprzygotowani i niezdatni do tego, aby umrzeć, nie mogą zbyt wiele uczynić aby przygotować czy pomóc drugim. Ci jednak, którzy żyją jako dziedzice nieba i obcuja na ziemi jako współpielgrzymi do ziemi obiecanej, mogą pomóc i wzajemnie zachęcać swe dusze, oraz rozstać się radośnie w godzinie śmierci, oczekując niechybnego ponownego spotkania się w życiu wiecznym.

KONIEC

Fragmenty zebrał i uwspółcześnił Scott Andersen.

© Literatura Chrześcijańska

Spodziewamy się, że słuchanie Słowa Bożego na temat obowiązków mężów i żon względem siebie, umocni wasze przekonania i będzie pomocą dla waszych dusz, abyście mogli żyć tak jak wymaga tego wiara. Na koniec zaś chciałbym przekazać to, co kiedyś powiedział mi pewien bardzo mądry człowiek: "Jeśli masz kłopoty ze współmałżonkiem, to nie wynika to z tego, co ty myślisz o nim czy o niej, ani nie jest to spowodowane negatywnym rodzajem myślenia, ani dlatego, że najpierw nie umiłowałaś siebie. Wynika to z tego, co myślisz o Jezusie. Czy kochasz go PRZEDE WSZYSTKIM? Czy żyjesz PRZEDE WSZYSTKIM dla Niego? Czy twoje życie należy do Niego? Jeśli masz życie uporządkowane wobec Jezusa Chrystusa, Króla Chwały, wtedy nie będziesz miał problemów ze współmałżonkiem. I to jest właśnie to, co jest słuszne przed Bogiem."

PRZYPISY

Część poniższych wersetów biblijnych znajduje się w traktacie Baxtera, pozostałe dodałem w nadziei dalszego zbudowania.

1. Łk 6:31-32; 1 Kor 10:24; Gal 6:2; Flp 2:4; 2 Tym 3:2; Jak 2:15; 1 J 3:17; Rdz 4:9; 1 Sm 25:3-11; Est 6:6; Iz 56:11; J 6:26
2. Prz 18,22; Prz 19:13-14
3. Prz 18:13
4. Mt 5:32; Mt 19:9; 1Kor 7:39; Kol 3:19; Rdz 2,24
5. Mt19,5; Mk10,7
6. 1 Kor 13,7; Flp 2,3
7. Ps 103, 14; 1Kor. 13,7
8. Prz 10,12
9. Rz 12, 21; 1 P 3, 9
10. Ef 4:1; Kol 1:10; 1 Tes 2:12; Prz 11:30; 1 Tym 4:16; Jk 5:19-20; 1 P 3:1-2
11. Prz 19,13
12. Mt. 5,23; 1 Sm 15,22
13. Mt 12:25; Mk 3:25; Łk 11:17
14. Jk 1:13; 1 Kor 7:5; Job 2:9
15. Kpł 19:8; Ps 133:1; Prz 15,17; Rzym 12:10; Rzym 14:19; Rzym 15:1; 1 Kor 13:4-7
16. Łk 9:23; Ps 101:5; Prz 16:5; Prz 21:4; Prz 28:25; Mat 23:12; 1 P 5:6
17. Ps 10:4; Oz 7:10; Prz 13:10; Prz 28:25
18. Jr 17:9; Rz 7:24; 1 J 1:8
19. Ef 4:26; Ef 4:32; Jak 1:19
20. Ef 4:2; 1 Kor 13:4
21. Kaz 9:9; Rz 7:2
22. Rdz 2:24
23. Ga 5:15; Jk 3:5.6.8
24. Prz 15:18; Mat 5:9; Ps 85:8
25. Ef 4:32; Jak 5:16
26. 2 Kor 2:4; 2 Kor 12:15; 1 Tes 2:8
27. 1 M 2:18 1 Tes 5:11; Ef 4:16; Heb 12:15; 1 Kor 7:5; Kol 2:19; 1 M 35:2; 1 M 35:4; 3 M 19:17; 4 M 16:27; 6:32.
28. 1 M 2:18; 2 Kor 13:5; Gal 6:3; 1 M 25:29; 1 M 25:34
29. Kol 3:16; Hbr 3:13; Hbr 10:24
30. Prz 27:6; Prz 15:12; Prz 15:31; Prz 15:32
31. Hbr 10:24
32. Ef 4:15; Ef 4:26-5:9
33. Prz 29:1
34. Ef 4:11-16
35. Jk 5:16; Ef 5:27-32
36. 1 Kor 7:13-14
37. 1 P 3:1; J 13:15; 1 Tym 4:12; 1 Kor 11:1; 1 Tes 1:6; 2 Tes 3:7-9; Tyt 2:6; Jak 3:17; 2 P 1:5-8
38. 1 Kor 6:19; 5 M 21:20; Prz 23:21; Prz 19:15; Prz 6:9; Prz 10:4; 2 Tes 3:10; Prz 19:24; Prz 20, 13; Prz 23, 21; Prz 24, 33; Iz 56:10; 1 Tym 5:13
39. Ef 5:29; Job 19:17
40. Prz 31; Tyt 2:5; 1Tym 5:14; 1 Tym 5:8; 2 M 20:9.11; 1 M 3:19; 1 Tes 3:10-12
41. Jk 4:11; Prz 17:9; 1 P 4:8
42. Rdz 18:19; Rdz 35:2; Joz 24:14; 1 Tym 5:14; Prz 31:1
43. Hbr 13:2;Rdz 18:6; Rz 12:13; 2 Kor 9:6; Łk 16:9; 1 Tm 3:2; 1 Tm 5:10; Prz 11:20; Prz 11:28; Neh 8:1; Prz 19:17; Job 29:13; J 31:20; Dz 20:35.
44. 5 M 32:29; Ps 39:4; Ps 90:12; Rz 14:8; Heb 13:14; 1 P 1:17; Ps 3:5; Ps 37:37; Ps 49:15; Ps 73:24; Ps 116:15; Prz 14:32; Kaz 7:1; Łk 16:22; Łk 23:43; 1 Kor 15:51-57; 2 Kor 5:1; 2 Kor 5:4; 2 Kor 5:8; Flp 1:20-23; 1 Tes 5:9; 2 P 1:11; 2 P 1:14; Ap 14:13; Ps 23:4